

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ЕКОНОМІКА НЕПРИБУТКОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

спеціальність	051 Економіка	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	Економіка	факультет	економічних відносин та фінансів
освітній рівень	другий (магістерський)	кафедра	глобальної економіки

ВИКЛАДАЧ

Богданович Ольга Анатоліївна

Вища освіта – Харківський національний технічний університет сільського господарства, спеціальність «Економіка підприємства»

Науковий ступінь – кандидат економічних наук за спеціальністю 08.00.04 економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)

Досвід роботи – 22 роки

Показники професійної активності з тематики курсу:

- співавторка 4 наукових публікацій;
- учасниця наукових і методичних конференцій.

телефон

+380509604889

електронна пошта

olgsunny902@
gmail.com

дистанційна
підтримка

Google Meet

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	набуття у здобувачів вищої освіти загальних та фахових компетентностей щодо розуміння теоретичних та практичних аспектів функціонування неприбуткових організацій (НПО), усвідомлення їх ролі у забезпеченні товарами і послугами, а також соціальному та економічному розвитку країни.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	<p><i>знати:</i> закономірності та сучасні тенденції розвитку НПО; ключові теоретичні моделі розвитку НПО; передумови та фактори становлення НПО; типи та види діяльності НПО; концепції громадянського суспільства та соціального капіталу, їх взаємозв'язок із концепцією НПО; механізми функціонування НПО; соціальні та економічні виміри діяльності НПО; проблеми і перспективи розвитку НПО.</p> <p><i>вміти:</i> аналізувати диспозиції та глибину взаємодії НПО та інших секторів; оцінювати ефективність функціонування НПО; досліджувати структуру НПО та виявляти тенденції змін; прогнозувати тенденції розвитку НПО з урахуванням історичних закономірностей розвитку; здійснювати моніторинг активності НПО на різних рівнях економічного циклу.</p>
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин лекції, 18 годин, практичні та семінарські заняття; поточний контроль; підсумковий контроль – диференційований залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Лекція 1.	Неприбуткові організації України: характерні риси та класифікація	Практичне (семінарське) заняття ПЗ 1	Неприбуткові організації. Види неприбуткових організацій. Благодійні організації. Громадські організації. Творчі спілки. Політичні партії. Пенсійні фонди. Творчі спілки. Науково-дослідні установи. Професійні спілки. Класифікація неприбуткових організацій. Критерії класифікацій неприбуткових організацій.	Самостійна робота	Класифікація неприбуткових організацій. Критерії класифікацій неприбуткових організацій. Теоретичні аспекти формування світових соціально-економічних процесів.
Лекція 2.	Теоретичні концепції функціонування неприбуткового сектора	ПЗ 2	Підходи до трактування НПО. Обґрунтування підходів до тлумачення сутності НПО. Економічний підхід до трактування НПО. Юридичний підхід до трактування НПО. Цільовий підхід до трактування НПО. Структурний підхід до трактування НПО.		Передумови існування неприбуткових організацій. Роль НПО у формуванні громадянського суспільства. Волонтерські організації. Неурядові організації. Громадські організації. Третій сектор. Різновиди громадських організацій. Функції громадських організацій.
Лекція 3.	Економічна ефективність неприбуткових організацій: методологія та особливості	ПЗ 3	Ефективність функціонування НПО. Методики оцінки ефективності НПО. Оцінка рівня організаційного розвитку некомерційних організацій за методикою К. МакНамари, чинників внутрішнього середовища організації з точки зору їх впливу на її зовнішнє середовище за методикою А. Вакуленко. Блоки шкал для якісної оцінки наступних параметрів ефективності діяльності неприбуткової організації. Багатопараметричний підхід у визначенні ефективності НПО. Підходи до оцінки ефективності організацій третього сектору розроблені Борисовою Е. та Гілетою О. Критерії ефективності третього сектора за Ю. Бондаренко.		Фактори формування потенціалу соціально-економічних систем Соціальна ефективність. Сталість НПО. Параметри ефективності НПО. Цикл управління результативністю. Індикатори для вимірювання досягнення результатів. Індикатори витрат. Індикатори діяльності. Взаємозв'язок між індикаторами. Бенчмаркінг. Види бенчмаркінгу.
Лекція 4.	Індаумент неприбуткових установ	ПЗ 4	Ендавмент. Структура ендавмент-фондів. Основні функції фонду. Риси ендавмент-фондів. Варіанти формування цільового капіталу. Історія розвитку індавмент-фондів. Переваги ендавменту. Традиційний механізм роботи ендавментфонда. Методика розрахунку суми фонду.		Ендавмент. Структура ендавмент-фондів. Основні функції фонду. Риси ендавмент-фондів. Варіанти формування цільового капіталу. Історія розвитку індавмент-фондів. Переваги ендавменту.
Лекція 5	Базові характеристики НПО:	ПЗ 5	Місія. Структура організації. Форми менеджменту. Централізована форма		Сучасне ринкове господарство як синтез підприємницьких та

	місія, структура, цінності та принципи		менеджменту. Децентралізована форма менеджменту. Організаційна структура менеджменту. Матрична структура менеджменту. Структура незалежних груп менеджменту. Ціннісні орієнтації.	неприбуткових організацій. Структура незалежних груп менеджменту. Ціннісні орієнтації. Сучасний стан та основні тенденції самоорганізації громадян в Україні
Лекція 6	Маркетинг НПО та стратегічне планування	ПЗ 6	Маркетингове дослідження. Мета маркетингових досліджень. Завдання маркетингового дослідження. Маркетингова орієнтація НПО. Етапи маркетингової орієнтації НПО. Характерні елементи маркетингу, пов'язані з маркетинговою орієнтацією. Стратегічне планування. Основні етапи планування. Сильні та слабкі сторони НПО.	Стратегічне планування. Основні етапи планування. Сильні та слабкі сторони НПО. Трансформація економічних функцій держави в умовах соціалізації національної економіки.
Лекція 7	Фінансовий менеджмент та життєдіяльність НПО	ПЗ 7	Фінансовий менеджмент. Фінансова стійкість НПО. Життєздатність неурядових організацій. Дев'ять критеріїв успішної НПО Пітера Брінкерхофа. «Модель слона». систему оцінювання організаційної життєздатності. Алгоритм оцінки життєздатності НПО.	Дев'ять критеріїв успішної НПО Пітера Брінкерхофа. «Модель слона». систему оцінювання організаційної життєздатності. Алгоритм оцінки життєздатності НПО.
Лекція 8	Людський ресурс НПО	ПЗ 8	Типові функції в діяльності НПО. Основні функції виконавчого директора. Функції головного бухгалтера. Функції керівників структурних підрозділів. Функції управління персоналом. Проблеми в управлінській діяльності НПО. Напрями навчання фахівців в НПО. Кадрова робота та її напрямки.	Неприбуткові організації як фактор сталого розвитку сільських територіальних громад. Розвиток соціальних складових сучасного підприємництва як чинник активізації діяльності неприбуткових організацій.
Лекція 9	Оподаткування НПО в Україні	ПЗ 9	Нормативна база оподаткування неприбуткових організацій в Україні. Податок на прибуток. Податок на доходи із фізичних осіб. Категорії НПО, які користуються пільгами. Податки, що сплачують НПО. Проблеми при оподаткуванні НПО.	Нормативна база оподаткування неприбуткових організацій в Україні

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Бесчастний В. М. Громадські об'єднання в Україні / В. М. Бесчастний. – Київ : Знання, 2017. – 415 с.
2. Вінніков О. Ю. Державне фінансування організацій громадянського суспільства. Як запровадити європейські стандарти? / О. Ю. Вінніков, Д. С. Ковриженко, М. В. Лациба. – К. : Агентство «Україна», 2018. – 224 с.
3. Гілета О. П. До питання критеріїв ефективності неприбуткових організацій / О. П. Гілета // Методологія, теорія та практика соціологічного аналізу сучасного суспільства. Випуск 15. – 2019. – С. 245–259.

Методичне забезпечення

1. Робоча програма дисципліни «Економіка неприбуткових організацій» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 051 Економіка;
2. Богданович О.А. Економіка неприбуткових організацій. Опорний конспект лекцій (електронний варіант).

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.